

KARGALAR

BELEDİYE MEYDANINDA, çarşı esnafına gelip geçenlerin de katılmasıyla davulsuz - zurnasız, nutuksuz - alkışsız bir kalabalık toplanmıştı. Seçimler çoktan bitmiş, kazananlar koltuğa geçmiş, kazanmayanlar da kâinata küsmüş oldukları için elbette bu bir miting olamazdı. Gaz, şeker, kaput bezi, basma gibi kuponla bir şey de dağıtılmıyordu şüphesiz; savaş yıllarında değiliz çok şükür! Eeee, öyleyse ya bir vaka vardır, ya da belediye başkanının şöyle balkona çıkıp —söz temsili, Venezya sarayında Duçe'vari— bizzat yapacağı önemli bir tebligat!.. Olur muydu bu? Şimdiye kadar vukuu yok... Yok ama, neye olmasın? Hangi devirdeyiz? Büyük

şehirlerin valileri, belediye başkanları sık sık basın toplantıları yapıp gazetecilere, yapılan işler hakkında bilgi vermiyorlar mı? Bizim belediye başkanımız da pek âlâ:

«Gelin ey vatandaşlar; size hesap vereceğim!... İşte iktidara geçtiğimiz şu kadar ay, bu kadar gündenberi şöyle ettik, böyle kıldık!» dese pek mi gayri ciddi bir iş olur yani? Hem bunu bekliyen vatandaşlar da yok mu? Onlara böylesine vaadler de yapılmadı mıydı?

Uzaktan böyle düşünüyordum, kalabalığa yaklaşıncı hemen öğrendim işin mahiyetini; herkes başını havaya kaldırmış, meydandaki ulu çınarın çıplak dallarına bakıyordu. Ta tepede ince dallardan birinde bir karga aptal aptal duruyordu. Sormama lüzum görmeden bizim ek-mekçi Tefvik usta:

«Takılmış oraya zavallı hayvan, dedi; çabalıyor çabalıyor, kurtulamıyor bir türlü!»

«Peki ama, nasıl takılmış? Dalların arasına mı?»

«Hayır canım ipe; baksana!...»

Gerçekten dikkat edince, karganın bulunduğu daldan ince kinnap uçlarının sarktığını ben de farkettim. Kuşların, hele kuluçka zamanlarına yakın, yuvalarına ip, yün, yosun, bez parçaları gibi şeyler taşıdıkları malûr ya... Demek ki bu haspa da, kim bilir kaç mevsim önce bu dala takılan bir uçurtmadan arta kalmış kinnapları toplamak istemiş, fakat ilmikler bir ökse gibi ayağına takılıvermiş!...

Çırpınıp ayaklarını kurtarmağa çabaladıkça hazin bir «İmdat!» feryadı halini alan gaaklarına, karşıki yüksek çatıda toplanan bir alay karga hep birden cevap veriyor, derken havalanıyorlar, çınarın üzerinde kanat çırparak bir çingene kavgasını andıran yaygaralardan sonra hiç bir netice elde edemedi zavallı mahpusu yalnız başına bırakarak tekrar toplantı yerine dönüyorlardı. Bu hareke-

YORGO

tin her tekrarında aşağıdakilerin merhamet duyguları da kabarıyordu. Nihayet bakkal Tahsin:

«Yahu, dedi, çıkaralım bir çocuk da çözsün hayvancağızı be! Kendi kendine kurtulacağı yok işte!...»

Bu düşünceyi herkes uygun gördü. Daldaki mahpus karga yine acı acı gaakladı; çatıdaki alay da yine feryatlarla havalandı ve çınarın üzerinde bir kere daha yaygalarla kanat çırparak yerine döndü.

Biraz sonra ondört-onbeş yaşlarında, önlüğünü beline dolamış bir kunduracı çırağı uzunca bir merdivenle geldi; merdiveni ağaca dayıyarak çıkmağa başladı. Temaşa şimdi daha meraklı bir hal almıştı. Kurtarıcı çocuk, kargaya yaklaştıkça, dallar sallanıyor, dallar sallandıkça da mahpus karga çırpınıp bağıırıyordu. Karşı çatıdaki karga alayı bu kez deminkilerinden bet ve tiz bir yaygara ile havalandı. Kara kuzgunlar birer fedaî, birer mücahit gibi sağdan, soldan, önden ve arkadan kunduracı çırağına karşı yaman bir saldırıya geçtiler; kanat vurmak, gagalamak, diftmek istiyorlardı onu. Çocuk biraz duraksadı, kolunu sallıyarak savundu. Aşağıdakiler eni konu heyecanlanmıştı:

«Vay anasını! Paralıyacıklar çocuğu be!»

«Hüseyin, Hüseyin: kes oradan bir dal da vur yaklaşanları!»

«Hayvan be yahu... Bilmez ki iyilik yapacaklar!»

Kunduracı çırağı soğukkanlı bir şeye benziyordu; başını salladı, güldü, bir iki küfür savurdu, mahpus kargaya biraz daha yaklaştı; ötekilerin yaygarasına, kanat çırpışlarına, gagalama atılışlarına metelik vermeden elindeki bıçağı uzattı, karganın ayaklarına sınımsı dolanmış olan kinnabı kesiverdi.

Bir an içinde bütün gürültü dindi. Karga alayı kurtulan mahpusla birlikte uzaklara uçup gitti. Tabii dönüp kunduracı çırağından af dileyecek, ona teşekkür edecek

KARGALAR

değillerdi ya!... Fakat birer ikişer dağılan seyirciler bu olayı şurada burada anlatırken elbette Hüseyin'den hep övgü ile söz ettiler.

Aradan bilmiyorum ne kadar zaman geçti, bir gün bir arkadaşla aynı meydandan geçerken belediyemizin, pancar yüzlü, iri-yarı, pehlivan yapılı tellâlinin, değil megafona, hoparlöre bile ihtiyaç duyurmayan sesi işitildi, cümle kapısının merdivenleri üzerinde bir heykel gibi dikilmiş, elindeki kâğıda göz gezdirerek gürüldüyordu:

«İlçe ziraat komisyonunun ilânı budur ki:

«Son günlerde pek çok üreyen kargaların meyva ve sebzelere... ve alelûmum çiftçi mahsullerine büyük zararlar verdiği anlaşılmış olmakla... bunların itlâfı için mücadele açılmasına... ve bunun için de kasabamız sakinlerinden her ailenin on beş gün içinde iki karga başı getirmesine... ve getirmiyenlerden beşer lira para cezası alınmasına karar verilmiş olduğu ilân olunur!...»

Şöylecene çınar ağacına baktım: kunduracı çırağının kurtardığı kargayı hatırlıyarak dalar gibi olmuşum ki arkadaşım:

«Yürüsene, dedi, karga avcılığına nasıl çıkacağımızı mı düşünüyorsun yoksa!.. Merak etme, bizim Çarşı caminin müezzini iyi avcıdır.. Verdik mi bir lira temin ederiz ondan ikişer tane karga başı!»